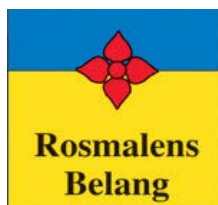

BOSCH BELANG
Onafhankelijke raadsgroepering 1923

Gewijzigde versie

Initiatiefvoorstel van de fracties van VVD, Rosmalens Belang, Bosch Belang, Leefbaar 's-Hertogenbosch & Rosmalen en Stadspartij Knillis om te komen tot een nieuw Puthuis en een Mariakapelletje op de Markt.

1. Samenvatting

De fracties van VVD, Rosmalens Belang, Bosch Belang, Leefbaar 's-Hertogenbosch & Rosmalen en Stadspartij Knillis leggen in dit initiatiefvoorstel de raad voor om te komen tot een nieuw puthuis met Mariakapelletje op de Markt.

2. Inhoud

Over de herinrichting van de Markt is geruime tijd gediscussieerd. Sinds de oplevering in 2009 is enige jaren ervaring opgedaan met de heringerichte Markt. De meningen over het bereikte resultaat zijn niet onverdeeld positief. Zo was en is er kritiek op het bestratingsmateriaal, op de inrichting door het ontbreken van een herkenbare rijweg en op het gebrek aan beleving door de leegte die het plein nu kenmerkt. Maar bovenal is duidelijk dat de oplossing met betrekking tot het middelpunt van de Markt, de plek waar zich de middeleeuwse put bevindt, weinig waardering ondervindt.

Hier is gekozen voor een hard stenen plateau met daarin een glasplaat, die de put afdekt. Op deze wijze zouden bezoekers van de stad de put kunnen zien en beleven. Geconstateerd moet worden dat deze oplossing niet het gewenste resultaat heeft opgeleverd. Duidelijk is geworden dat het afdekken met een te belopen glasplaat een te kwetsbare oplossing is gebleken en dat hierdoor ook de kosten van deze oplossing aanzienlijk zijn. Vervangen van een gebarsten glasplaat vergt een investering van ca. € 45.000 per keer.

Gegeven de reacties op de huidige beleving van en situatie rondom de put op de Markt, achten de vijf initiatiefnemers het moment daar om een initiatiefvoorstel aan de raad voor te leggen dat moet leiden tot een nieuw puthuis en Mariakapelletje op de Markt.

Het nieuwe puthuis dient historisch verantwoord te zijn. Voor het uitvoeren van het benodigde onderzoek hebben Bossche monumenten organisaties inmiddels hun steun aangeboden.

Al eerder, in 2005, presenteerde de Bossche architect Jan van der Eerden een schetsontwerp voor een nieuw puthuis dat aanzienlijk ranker oogt dan het puthuis dat tot voor kort op de Markt stond. Zo is het dakoverstek korter en heeft het dak zelf een vloeiend gebogen lijn. In dit ontwerp wordt het puthuis -zoals weleer- bekroond door de gekroonde Habsburgse adelaar en krijgt het nieuwe natuurstenen basementjes onder de zes houten kolommen. De voorstel om te komen tot een nieuw puthuis op de Markt gaat ervan uit dat het een historisch verantwoorde versie wordt van het puthuis, dat er rond 1500 heeft gestaan. Onderdeel van het voorstel is ook het terugbrengen van het eveneens historische Mariakapelletje dat vlak bij het puthuis heeft gestaan.

Al eerder vormden de bouw van een puthuis en het Mariakapelletje onderwerp van discussie bij het vaststellen van de uitgangspunten voor de herinrichting van de Markt in september 2005. En op 4 september 2007 was het gespreksonderwerp naar aanleiding van een motie vreemd aan de orde van de dag. Achteraf kan worden geconstateerd dat een puthuis wel wenselijk is en dat het Mariakapelletje nu de Markt af is, ruimtelijk en qua beeld gemakkelijk inpasbaar in de grote ruimte van de Markt.

Bij de presentatie in januari 2006 heeft het schetsontwerp van de heer Van der Eerden veel bijval gekregen van onder andere de Stichting 's-Hertogenbossche Monumentenzorg, de Kring Vrienden van 's-Hertogenbosch, de Heemkundekring De Boschboom, de Heemkundekring Rosmalen en de Bond Heemschut.

Uit een recente enquête door het Brabants Dagblad naar de wenselijkheid van een terugkeer van het puthuis op de Markt is gebleken dat ook onder de Bossche bevolking het draagvlak voor het bouwen van een nieuw puthuis op de Markt groot is.

Het heeft zeker meerwaarde als de zichtbaarheid van de historische put, zoals die bij de herinrichting van de Markt voor ogen stond, ook in de plannen voor het nieuwe puthuis worden gehandhaafd. De verlichting en een doorzichtige afdekking, waardoor de restanten van de oorspronkelijke historische put als onderdeel van het nieuwe puthuis zichtbaar blijven, vergroten de waarde van het nieuwe puthuis voor de cultuurhistorische beleving. In dat geval dienen er wel maatregelen te worden getroffen om deze afdekking onbereikbaar te maken.

3. Financiën

De bouw van een nieuw Puthuis met een Mariakapelletje brengt kosten met zich mee.

Het draagvlak voor en de wens om te komen tot een nieuw Puthuis en Mariakapelletje dragen ertoe bij dat de kosten voor de gemeente beperkt kunnen blijven. Zo heeft de directeur van het Koning Willem I College, drs. C. Free, aan initiatiefnemers toegezegd dat de bouw van genoemde objecten, onder supervisie van hun docenten, als leerwerkproject kan worden gerealiseerd door leerlingen van het Koning Willem I College. Dit onder de voorwaarde dat de gemeente de kosten voor de materialen vergoedt, dan wel de materialen aanlevert. Het is daarbij in de ogen van de initiatiefnemers goed voorstelbaar dat de nog beschikbare materialen van het voormalige puthuis worden ingezet, zodat bijvoorbeeld balken na bewerking en aanpassing, in het nieuwe puthuis kunnen worden hergebruikt.

Voor het Mariakapelletje is door de heer Van der Eerden enige jaren geleden een gedetailleerde bouwtekening en bijbehorende begroting opgesteld. In die tijd heeft de Vereniging Stille Omgang aangeboden de financiering van de realisatie van het Mariakapelletje op zich te nemen. Ervan uitgaande dat dat aanbod nog geldt, hoeft de gemeente slechts de extra kosten als gevolg van prijsstijgingen en de kosten voor de fundering van het Mariakapelletje voor haar rekening te nemen.

De initiatiefnemers, de fracties van VVD, Rosmalens Belang, Bosch Belang, Leefbaar 's-Hertogenbosch & Rosmalen en Stadspartij Knillis zien het schetsvoorstel zoals door de heer Van der Eerden is gepresenteerd als start voor een definitief historisch verantwoord ontwerp.

Wij doen uw raad de suggestie om de heer Van der Eerden uit te nodigen, op basis van gedegen historisch onderzoek, een definitief ontwerp voor het nieuwe puthuis uit te werken en hiervoor de bestek- en bouwtekeningen te maken. Uit recent contact met de heer Van der Eerden is de initiatiefnemers gebleken dat deze graag bereid is de werkzaamheden voor het ontwerpen van een historisch verantwoorde versie voor het nieuwe puthuis in opdracht uit te voeren. Het is aan het college om de ontwerpfasen vorm te geven, dus ook om eventueel andere ontwerpers, die een historisch verantwoorde versie kunnen tekenen, uit te nodigen.

Op basis van een inschatting van de aan te leveren materialen en bijkomende kosten wordt de investering voor het realiseren van het project beperkt geacht.

De incidentele kosten voor de bouw van het nieuwe Puthuis en het Mariakapelletje kunnen bijvoorbeeld worden gedekt uit post 92 van het investeringsplan: monumenten. Deze post is bedoeld voor initiatieven om de openbare ruimte te verrijken met historische elementen, fontein en kunstwerken. Hiervoor is tot en met 2013 jaarlijks een bedrag van € 50.000 opgenomen. In financieel opzicht zou de bouw van een nieuw Puthuis en Mariakapelletje een voordeel op kunnen leveren als daardoor de gebarsten glasplaat niet door een gelijkwaardig exemplaar hoeft te worden vervangen, zodat de daarvoor benodigde middelen van circa € 45.000 niet volledig behoeven te worden uitgegeven.

4. Voorstel

De initiatiefnemers zijn van oordeel dat het nieuwe Puthuis en het Mariakapelletje als opvallende elementen op de Markt er aan zullen bijdragen dat de bezoekers van de stad, ook bij de huidige inrichting van de Markt een duidelijke verbinding zullen kunnen leggen naar de oudste historie van de stad .

De fracties van VVD, Rosmalens Belang, Bosch Belang, Leefbaar 's-Hertogenbosch & Rosmalen en Stadspartij Knillis stellen u voor bijgaand ontwerpbesluit vast te stellen.

De fracties van VVD, Rosmalens Belang, Bosch Belang, Leefbaar 's-Hertogenbosch & Rosmalen en Stadspartij Knillis in de gemeenteraad van 's-Hertogenbosch;

Paul Masselink
Paul Kagie
Paul van der Krabben
Jos van Son
Govert Schermers

Stadspartij Knillis
Leefbaar 's-Hertogenbosch en Rosmalen
Bosch Belang
Rosmalens Belang
VVD

Datum: 15 september 2011
Bijlagen: schets tekening Van der Eerden
Ter inzage: n.v.t.

De gemeenteraad van 's-Hertogenbosch in zijn openbare vergadering van 13 december 2011

Gezien het gewijzigde voorstel van de fracties van VVD, Rosmalens Belang, Bosch Belang, Leefbaar 's-Hertogenbosch & Rosmalen en Stadspartij Knillis d.d. 3 december 2011

Gelet op de gemeentewet;

Besluit

1. dat het Puthuis en het Mariakapelletje terugkeren op de markt.
2. dat de verschijningsvorm van het nieuwe Puthuis en het Mariakapelletje op de Markt gebaseerd is op gedegen historisch onderzoek dat de basis vormt voor het ontwerp.
3. dat het college de raad op basis daarvan een definitief voorstel voor de bouw van een nieuw Puthuis en Mariakapelletje voorlegt, waarbij inzicht wordt gegeven in de bijdragen die partijen uit de Bossche samenleving willen leveren en de wijze waarop deze bijdragen zijn geborgd.
4. dat de bouw van het nieuwe Puthuis en Mariakapelletje uiterlijk mei 2013 is gerealiseerd.
5. dat de kosten voor historisch onderzoek, detaillering, voorbereiding en de resterende bouwkosten voor het nieuwe Puthuis en Mariakapelletje bijvoorbeeld ten laste worden gebracht van post 92 (monumenten) uit het investeringsplan.

's-Hertogenbosch,

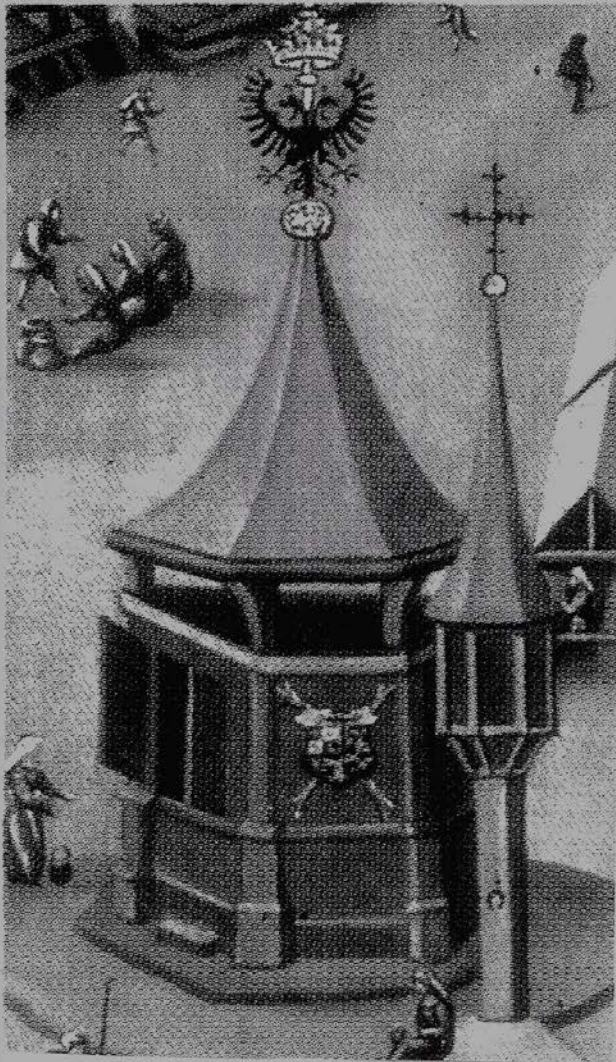
de gemeenteraad voornoemd,

de griffier,

drs. A. van der Jagt

de voorzitter,

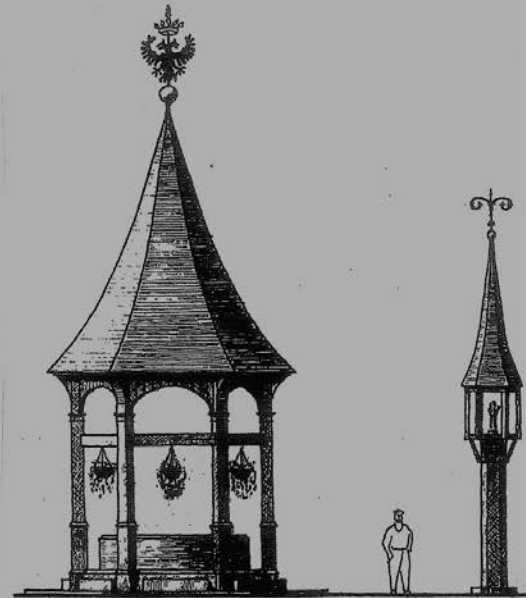
mr. dr. A.G.J.M. Rombouts

situatie rond 1500

situatie nu

situatie straks

• Jan van der Eerden maakte een verbouwingsplan voor het puthuis dat daardoor 'minder houtig' moet worden. Ernaast zou een reconstructie moeten komen van het Mariakapelletje.